

Дітям про художників

БІБЛІОНАВІГАТОР
«КНИЖКОВІ ФІШКИ»
ВИП. 4 (22)

Комунальний заклад культури
"Донецька обласна бібліотека для дітей"

2025

Донецька обласна бібліотека для дітей вкотре пропонує своїм користувачам «Книжкові фішки»!

Тема четвертого випуску за 2025 рік – «Дітям про художників».

Погодьтеся, мистецтво оточує нас всюди. Мозаїки, мурали, фрески, вітражі перебувають в публічному просторі, дивляться на містян зі стін будинків, театрів, навчальних закладів, лікарень, церков або сховані всередині різних установ. Більшість творів мистецтва зберігаються в музеях, галереях або виставкових залах. І у туристів та відвідувачів під час екскурсій та знайомства з творами мистецтва дуже часто виникають питання: «Що я бачу? Про що ця історія? Які почуття це в мене викликає? Чому це викликає у мене такі почуття? Чому мені це подобається або не подобається?».

Донецька обласна бібліотека для дітей підготувала добірку книг, в яких не тільки можна відшукати відповіді на ці та інші питання, а й ознайомитися з геніальними митцями усіх часів та народів, зануритися у світ фантазій та образотворчого мистецтва. Ці книги підкажуть, як знайти спільну мову з мистецтвом, навчити дитину малювати.

ПОГОВОРИМО ПРО МИСТЕЦТВО!

Александр, Г. Знайомство з мистецтвом для дітей. Світові шедеври живопису і скульптури [Текст] [для мол. та серед. шк. віку] / Г. Александр ; пер. з англ. Я. Головченко ; іл. М. Гамільтон. – Харків : Vivat, 2019. – 96 с. : іл. – (Сер. «Енциклопедія»).

Перед автором цієї змістовної книги стояло досить складне завдання: подати історію мистецтва від найдавніших наскельних малюнків до сучасного мистецтва так, щоб дітям було цікаво і зрозуміло. І він майстерно з цим упорався! Вийшла захоплива книга для спільного родинного читання з купою цікавих фактів про історію розвитку мистецтва, видатних митців та їх найвідоміші твори. А стилізовані акварельні ілюстрації М. Гамільтон стали справжньою окрасою видання. Крім того, автор пропонує креативні завдання, які залучають дитину до творчості та дають можливість відчути себе справжнім художником. Дитяча енциклопедія, яка безперечно, варта уваги!

Барб-Галль, Франсуаза. Як розмовляти з дітьми про мистецтво [Текст] [для мол. та серед. шк. віку] / Ф. Барб-Галль ; пер. з фран. С. Рябчук ; худож. оформлення А. Шолік. – Вид. 3-тє, перероб. – Львів : Вид-во Старого Лева, 2024. – 176 с. : іл.

Хто така Мона Ліза? Чому картини темні? Звідки взявся дракон та чи переможе лицар? Чому роботи Ван Гога не схожі на картини інших живописців? Що Пікассо передає своєю технікою? Письменниця й мистецтвознавець Франсуаза Барб-Галль пропонує розмовляти про мистецтво батькам разом з дитиною.

Створена нею книга, поділена на частини за віком дитини, містить влучні описи і зображення певних творів мистецтва та напрямків. Дітям з батьками буде цікаво зануритися у світ мистецтва, адже тут вони знайдуть відповіді на різні питання, а також практичні поради (наприклад, не мучити дитину, намагаючись обійти всю експозицію зараз), рекомендації, що та в якому віці показувати і наскільки «глибокими» повинні бути пояснення побаченого. Зображення відомих робіт, різних художників, різних епох і стилів описуються у формі запитання-відповідь, стисло, змістовно і цікаво. Книга заохочує, зрозуміло пояснює та мотивує продовжувати знайомство і дружбу з мистецтвом!

Барб-Галль, Франсуаза. Як розмовляти з дітьми про мистецтво XX століття. Від модернізму до сучасного мистецтва [Текст] [для мол. та серед. шк. віку] / Ф. Барб-Галль ; пер. з фр. С. Рябчук. – Вид. 3-тє, перероб. – Львів : Вид-во Старого Лева, 2024. – 176 с. : іл.

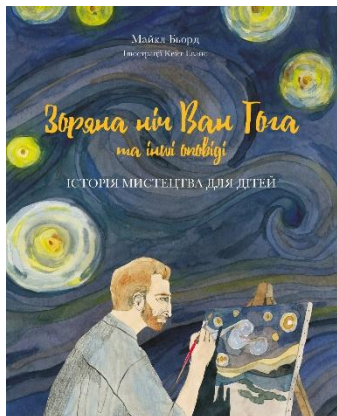
Вдале продовження бестселеру Ф. Барб-Галль містить поради, пояснення щодо модернізму, кубізму, абстрактного живопису тощо, присвячене роботам художників XX століття та їхнім біографіям. Так само, як і попередня книга, видання пояснює картини для різних вікових груп. Праця варта того, щоб її прочитати у родинному колі!

Бреніф'є, Оскар. Що таке краса й мистецтво? [Текст] [для мол. та серед. шк. віку] / О. Бреніф'є ; [пер. з фр. М. Абрамової] ; іл. Р. Куржона. – Київ : Mamino, 2024. – 96 с. ; іл. – (Сер. «Мистецтво мислити»).

Що таке «красиве»? Чи всі однаково розуміють красу? А чи треба розуміти красу, щоб її цінувати? Чи є всі ми художниками? І взагалі, навіщо потрібне мистецтво? Французький філософ-практик, фахівець з дитячого розвитку О. Бреніф'є, як завжди, пропонує до кожного з таких запитань кілька відповідей, які спонукають дитину до роздумів та діалогу з дорослими. Погоджуючись або відкидаючи аргументи і питання автора, дитина формує

свою думку і своє бачення мистецтва. Надзвичайно цікава, оригінальна книга з гарними ілюстраціями Роже Куржона допоможе батькам знайти відповіді на нелегкі питання своїх маленьких чомучок.

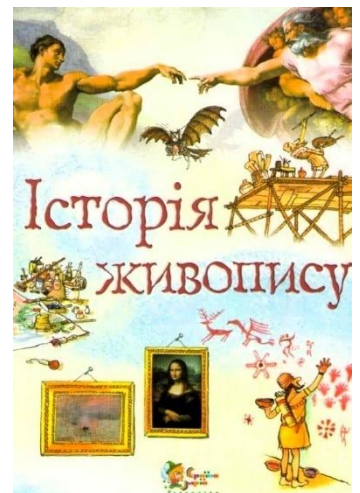

Бьорд, Майкл. Зоряна ніч Ван Гога та інші оповіді : історія мистецтва для дітей [Текст] / М. Бьорд ; пер. з англ. Д. Мунько ; худож. К. Еванс. – Київ : Nebo BookLab Publishing, 2018. – 366 с. : іл.

Прекрасно оформлена історія мистецтва для дітей від знаного британського мистецтвознавця знайомить читачів з основними етапами становлення мистецтва, починаючи від доісторичних наскельних малюнків і до сучасних інсталяцій. 68 захопливих історій про найвідоміші картини та їхніх творців доповнені календарем, в якому у хронологічному порядку перелічуються згадані роботи, а також словником термінів та понять. Обов'язково прочитайте, не пожалкуєте!

Вітлі, Абігейл. Історія живопису [Текст] : [для мол. та серед. шк. віку] / В. Абігейл ; пер. з англ. О. Здір ; мал. У. Мейєра, І. Макні. – Київ : КМ-Букс, 2022. – 96 с. : іл.

Чудова книга з репродукціями картин найвідоміших художників і дотепними малюнками Уве Мейєра та Іана Макні розповість про зародження та становлення живопису, стилі та жанри образотворчого мистецтва. Юні читачі мають можливість зазирнути в печери з дивовижними малюнками прадавніх художників, в піраміди та палади давнього Єгипту, прикрашені складним настінним розписом, а також побувати у стародавніх Греції та Римі з їхніми безсмертними витворами мистецтва. Далі вони через буремні часи середньовіччя потраплять у простір Відродження з його творчим і науковим злетом, відкриттями й шедеврами. А наприкінці цієї захопливої мандрівки опиняться в сучасній художній майстерні та дізнаються, як можна створювати витвори мистецтва за допомогою новітніх технічних засобів.

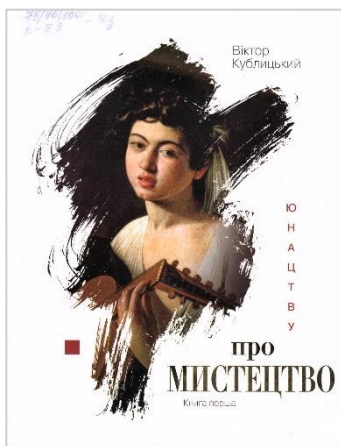
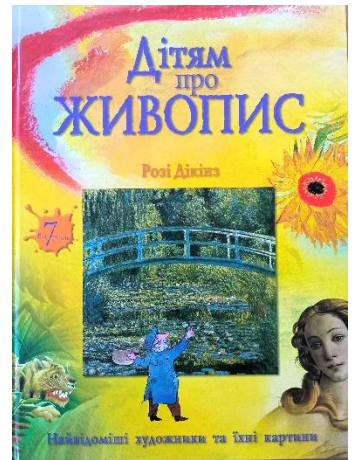
Галл, Сара. Як розуміти мистецтво [Текст] : [для серед. шк. віку] / С. Галл ; пер. з англ. О. Ломакіної ; іл. М. Хант, А. Санфелліно, М. Бастос. – Київ : #Книголав, 2020. – 96 с. : іл.

Що таке мистецтво? А що можна вважати мистецтвом? Як роздивляться картини? Що таке портрет і натюрморт? Як взаємодіють кольори? Що таке інсталяція? А комікс – це мистецтво? Чи має бути мистецтво прекрасним? За допомогою ілюстрацій та доступних пояснень авторка дає відповіді на ці та ще

кілька десятків запитань про мистецтво. Книга містить чимало захопливих фактів про відомих художників та їхні твори. А ще, зісканувавши QR-коди, читачі можуть вирушити до кількох відомих музеїв світу і відвідати віртуальну екскурсію!

Дікінз, Розі. Дітям про живопис [Текст] : [для мол. шк. віку] / Р. Дікінз ; пер. з англ. Р. Фещенко ; худож. Н. Батлер, У. Меєр. – Київ : Країна мрій, 2008. – 64 с. ; іл. – (Сер. «Хочу все знати»).

За допомогою цього видання читачі вирушать в захоплюючу подорож різними країнами та епохами, познайомляться з творчістю найвидатніших майстрів, дізнаються, як змінювалось уявлення про мистецтво протягом часу, як розвивалося західноєвропейське мистецтво від Ван Ейка до Сальватора Далі. Перед їхніми очима постануть 30 найкращих зразків світового живопису, визнані шедеври, що мали величезний вплив на історію та культуру в цілому. Книга, яка дозволить батькам та дитині зануритися в дивовижний, чарівний, яскравий, привабливий і загадковий світ мистецтва!

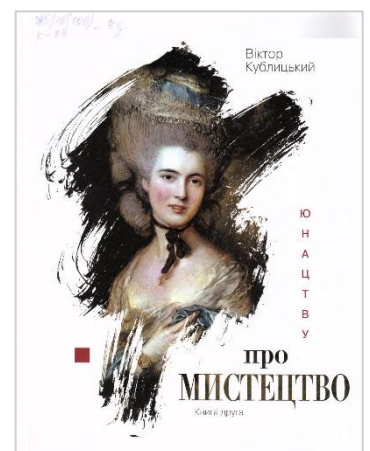

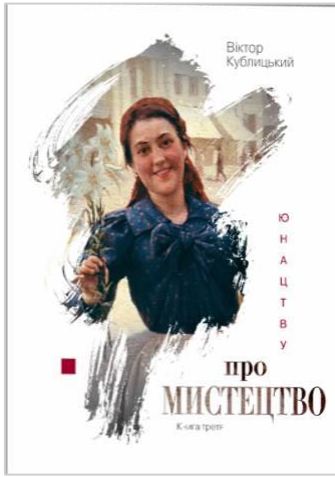
Кублицький, Віктор. Юнацтву про мистецтво. Кн. 1 [Текст] : [для ст. шк. віку] / В. Кублицький ; гол. ред. Н. Прибєга. – Київ : Мистецтво, 2018. – 56 с. : іл.

Серія книг В. Кублицького «Юнацтву про мистецтво» — це путівник світом класичного образотворчого мистецтва, який, безперечно, стане постійним вашим супутником у житті. У 1 книзі мова йде про відомі шедеври майстрів минулого, з якими читачі зможуть вперше познайомитися (або ще раз зустрітися) та поринути у вічний світ художніх образів.

Кублицький, Віктор. Юнацтву про мистецтво. Кн. 2 [Текст] : [для ст. шк. віку] / В. Кублицький ; гол. ред. Н. Прибєга. – Київ : Мистецтво, 2018. – 56 с. : іл.

Друга книга серії В. Кублицького «Юнацтву про мистецтво» присвячена портрету. Цей жанр образотворчого мистецтва доносить до читачів зовнішній образ людини — риси обличчя, фігуру моделі, а також розкриває характер та емоційний стан. На портретах особистостей різних епох (Нефертіті, короля-Сонця Людовика XIV, Наполеона, Лесі Українки тощо) глядач може побачити усе розмаїття людських почуттів, а відтак — краще зрозуміти людину та її буття в різні часи.

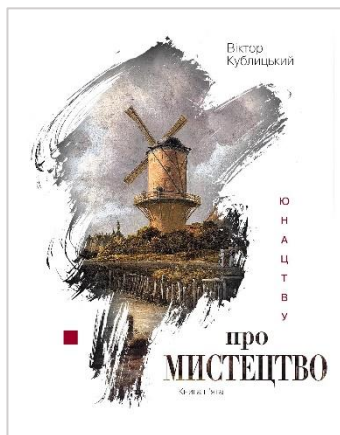

Кублицький, Віктор. Юнацтво про мистецтво. Кн. 3 [Текст] : [для ст. шк. віку] / В. Кублицький ; гол. ред. Н. Прибега. – Київ : Мистецтво, 2019. – 56 с. : іл.

У третій книзі серії зібрані картини побутового жанру – ті, що зображують приватну і громадську діяльність людей, їх сімейні стосунки та зв'язок з природою. Побутові твори живопису у своїй сукупності являють собою панораму суспільного життя в певний період історії, становлять інтерес для допитливого глядача, допомагають їм зрозуміти повсякденне життя людей різних країн у різні часи.

Кублицький, Віктор. Юнацтво про мистецтво. Кн. 4 [Текст] : [для ст. шк. віку] / В. Кублицький ; гол. ред. Н. Прибега. – Київ : Мистецтво, 2019. – 56 с. : іл.

Картини на історичні, релігійні та міфологічні теми завжди інформативно насичені та наглядно знайомлять глядача з найважливішими подіями всіх часів і народів. Завдяки історичним композиціям глядачі немовби переносяться у минуле, стають його свідками. У четвертій книзі В. Кублицького пропонується розповідь про один із найпопулярніших жанрів образотворчого мистецтва – історичний.

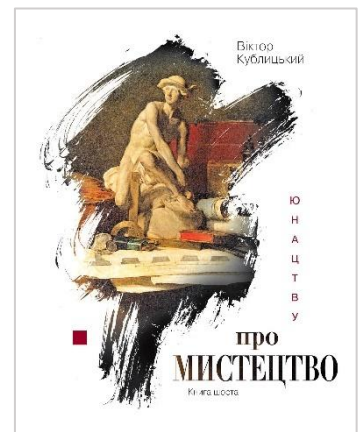

Кублицький, Віктор. Юнацтво про мистецтво. Кн. 5 [Текст] : [для ст. шк. віку] / В. Кублицький ; гол. ред. Н. Прибега. – Київ : Мистецтво, 2020. – 56 с. : іл.

Впродовж століть людина милувалася неповторною красою навколишнього світу і намагалася передати свої враження й почуття в художніх образах. Чергова книга В. Кублицького пропонує розповідь про пейзажний жанр в образотворчому мистецтві. Картини художників з різних країн (зокрема, України) розкривають перед глядачами красу неповторних краєвидів: лісів, річок та гір, морської стихії, велич та гармонію архітектурних ансамблів. Пейзаж у живопису – це вікно у світ природи, це магія кольорів, форм та світла.

Кублицький, Віктор. Юнацтво про мистецтво. Кн. 6 [Текст] : [для ст. шк. віку] / В. Кублицький ; гол. ред. Н. Прибега. – Київ : Мистецтво, 2020. – 56 с. : іл.

Ще один жанр образотворчого мистецтва — натюрморт, художній твір, у якому зображуються речі, що оточують людину: фрукти, овочі, квіти, вишуканий посуд, тканини, книги, дивовижні мушлі, комахи тощо. Безперечно, шоста книга серії видань зацікавить

шанувальників прекрасного красою та неординарністю зображених предметів, які оточували людину в повсякденному житті у різних країнах та в різні часи.

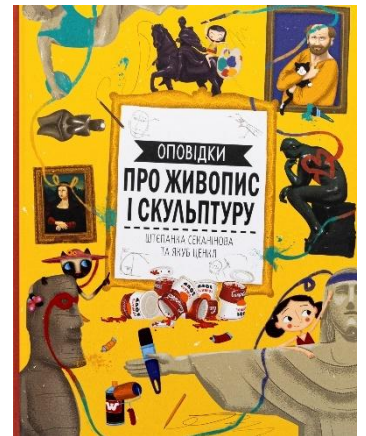

Любарська, Лорина. Мистецтво для тебе [Текст] : [для мол. шк. віку] / Л. Любарська, Т. Харламова ; іл. В. Кузнєцова, М. Коваленко. – Київ : Наш час, 2016. – 104 с. : іл. – (Сер. «Равлик»).

Це книга, з допомогою якої вся родина здійснить захопливу подорож до прекрасного світу образотворчого мистецтва! Написане доступною та цікавою мовою, видання містить багато авторських казок, оповідок, загадок та віршів, інформацію про види і жанри живопису, репродукції відомих творів світового (зокрема, й українського) мистецтва. А ще за допомогою творчих завдань, схем, ігор тощо допоможе розкрити творчий потенціал дитини, її креативність, зорову та образну пам'ять, художнє та логічне мислення. Видання допоможе батькам організувати цікаві мистецькі заняття та забавки в колі сім'ї.

Секанінова, Штепанка. Оповідки про живопис і скульптуру [Текст] : [для мол. та серед. шк. віку] / Ш. Секанінова ; пер. з чес. І. Забіяки ; худож. Я. Ценкл. – Київ : #Книголав, 2024. – 64 с. : іл. – (Сер. «Дитяча полиця»).

Безперечно, книга популярної чеської дитячої письменниці Штепанки Секанінової стане ідеальним путівником для дітей, які тільки відкривають для себе світ прекрасного. Сіамська кішка Міна, яка народилася і живе в музеї, її подруги близнючки Яна й Анна подорожують серед най-найвідоміших картин та скульптур. Юні читачі дізнаються багато цікавинок про Мону Лізу та дівчину з перловою сережкою, роздивляться велетенських сфінкса, Будду та Христа-спасителя, зможуть доторкнутися до теракотової армії, Мислителя, тендітної русалоньки, помилуються неймовірними соняшниками та красою зоряного неба. Яскраві ілюстрації та простий виклад інформації допоможе дітям ознайомитися з історією мистецьких творів, їхніми авторами, а також різноманітними художніми техніками.

МУЗЕЙ? МУЗЕЙ! МУЗЕЙ...

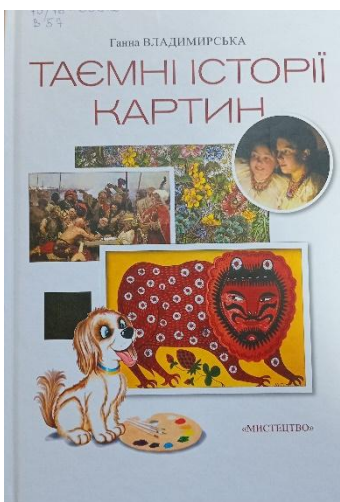
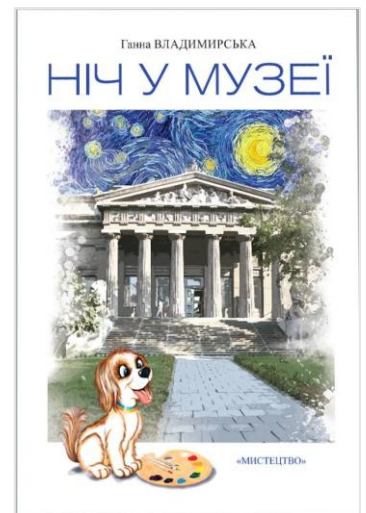

Вера, Луїса. Як загубишся в музеї...: гра-мандрівка сучасним мистецтвом [Текст] : [для читання дорослими дітям] / Л. Вера ; [пер. з ісп. А. Вовченко ; іл. Л. Вера]. – Київ : #Книголав, 2022. – [36] с. : іл. – (Сер. «Дитяча полиця»).

З допомогою чудової інтерактивної книги-картинки читачі потраплять на екскурсію до уявного музею сучасного мистецтва. Разом із 5-річним хлопчиком та його татом вони познайомляться з шістьма головними напрямками сучасного образотворчого мистецтва, а також із роботами Пікассо, Делоне, Матісса, ван Гога, Моне та інших художників. Кожна сторінка видання перетворюється ще й на гру-лабіринт! А щоб її пройти, варто прочитати цікаві факти про кожен мистецький напрямок і виконати багатенько творчих завдань!

Владимирська, Ганна. Ніч у музеї [Текст] : [для мол. та серед. шк. віку] / Г. Владимирська ; іл. В. Кононенка. – Київ : Мистецтво, 2024. – 112 с. : іл.

Навіщо людині мистецтво? Як дивитися на картини так, щоб побачити більше? Чому варто ходити до музеїв і шукати у мистецтві відповіді на свої питання? Ганна Владимирська, авторка численних публікацій та проєктів про живопис, запрошує юних читачів у артподорож музейними залами та картинами видатних українських художників. Вдалий дизайн книги, якісні репродукції творів митців дозволяють дитині роздивитися деталі картин, вчитися спостерігати, думати, відчувати.

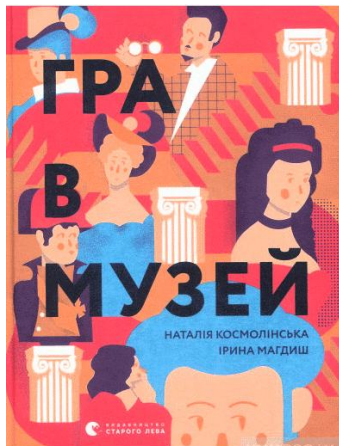
Владимирська, Ганна. Таємні історії картин [Текст] : [для серед. та ст. шк. віку] / Г. Владимирська ; іл. В. Кононенка. – Київ : Мистецтво, 2024. – 112 с. : іл.

Що приховують картини? Які таємниці зашифровані у мазках пензля? Чи можна зобразити невидиме – мрію, надію, біль, натхнення?.. Відома популяризаторка мистецтва Г. Владимирська запрошує юних читачів у пізнавальну подорож крізь епохи та долі видатних українських художників, якими захоплюється увесь світ. А провідником у світ Т. Шевченка, І. Айвазовського, А. Куїнджі, І. Рєпіна, М. Пимоненка, О. Мурашка, О. Екстер, К. Малевича, К. Білокур, М. Примаченко та інших творців став спанієль Леонардо. З допомогою Лео складні мистецькі теми розкриваються простою, зрозумілою мовою, кожна історія стає захопливою подорожжю, в якій легко зрозуміти, про що насправді

«говорять» картини, що саме хотів передати художник. «Таємні історії картин» – це жива, тепла розповідь, яка пробуджує в дітях цікавість, формує художній смак і відкриває Україну через її митців.

Владимирська, Ганна. Чому собаки не ходять до музею [Текст] : [для мол. та серед. шк. віку] / Г. Владимирська. – Київ : АДЕФ-Україна, 2022. – 92 с. : іл.

Дійсно, тварин не дозволяють брати з собою до музеїв, бо існують суворі інструкції щодо норм збереження безцінних творів мистецтва. Але ж ніхто не заважатиме віртуальним мандрям до чарівної Країни музеїв разом з песиком Лео! Жвавий та цікавий стиль розповідей письменниці Г. Владимирської про музеї світу та скарби, які вони зберігають, робить читання цього посібника з дитячого мистецтвознавства захопливою грою. Читачі дізнаються, що таке портрет, пейзаж, натюрморт. А якщо використати поради авторки з книги, можна перетворити нудне блукання дітей та батьків музейними залами на прекрасну подорож, сповнену яскравих емоцій.

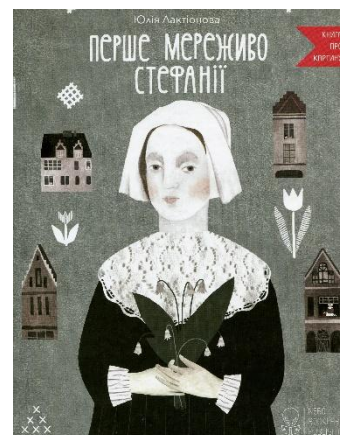

Космолінська, Наталія. Гра в музей: цікава мандрівка Львівською національною галереєю мистецтв ім. Б. Возницького [Текст] : [для дорослих і дітей] / Н. Космолінська, І. Магдиш ; [фот. О. Новіцького]. – Львів : Вид-во Старого Лева, 2019. – 136 с. : іл.

Навіщо ходити в музей? Коли виникли музеї? Про що можна говорити з дітьми в музеї чи галереї? Як перетворити похід до музею на незабутній спогад дитинства? Авторки дають відповіді на ці та інші питання, цікаво та нестандартно розповідають про експозицію картин та скульптур Львівської національної галереї мистецтв ім. Бориса Возницького. Розповідь про мистецькі твори доповнюється асоціативним посиленням на музику, книги, фільми, а також різноманітними ідеями для родинного дозвілля.

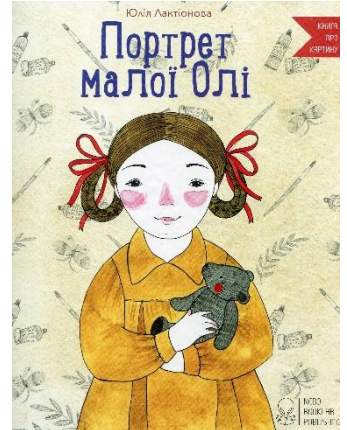
Лактіонова, Юлія. Перше мереживо Стефанії [Текст] : [для мол. та серед. шк. віку] / Ю. Лактіонова ; іл. П. Дорошенко. – Київ : Nebo BookLab Publishing, 2016. – 32 с. : іл. – (Сер. «Книга про картину»).

В XVII столітті, у Брюсселі, який відомий усьому світові своїм мереживом, живе родина банківського працівника: тато, мама з новонародженим сином та 13-річною донькою Стефанією. Дівчині дуже кортить отримати вишукане мереживо, в якому вона буде

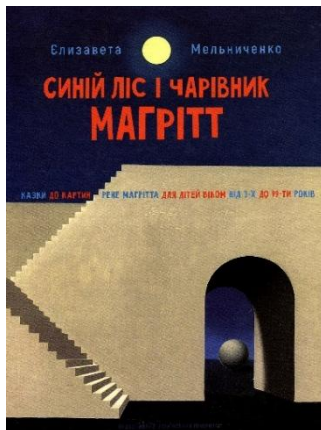

виглядати дорослою. І, здається, її мрія здійснюється: батько запросив відомого художника створити сімейний портрет їхньої родини і Стефанія буде позувати в чудовому фламандському мереживі! Повість-казку створено за мотивами картини Отто ван Веена «Портрет дівчини» з колекції Національного музею мистецтв імені Богдана та Варвари Ханенків. На читачів чекає цікава історія-занурення в дитинство іншої епохи!

Лактіонова, Юлія. Портрет малої Олі [Текст] : [для мол. та серед. шк. віку] / Ю. Лактіонова ; іл. А. Гаврилюк. – Київ : Nebo BookLab Publishing, 2016. – 27, [4] с. : іл. – (Сер. «Книга про картину»).

Ще одне видання із серії «Книга про картину», присвячене Ользі, доньці відомої української художниці Тетяни Яблонської. Дівчинка живе у творчій родині, ходить в дитячий садочок, залюбки грається з улюбленими іграшками – песиком Каштанчиком та лялькою Марійкою. Мама пообіцяла Олі намалювати її портрет, проте несподівано була вимушена поїхати у відрядження. Дівчинка сумує за мамою, до того ж на прогулянці вона підхопила застуду і вимушена проводити весь час в ліжку з іграшками. Саме такою її і зобразила мама, коли повернулася додому. Ця історія розкриває перед читачами світ дитини з її улюбленими заняттями та переживаннями. А сам портрет можна побачити в Національному художньому музеї України.

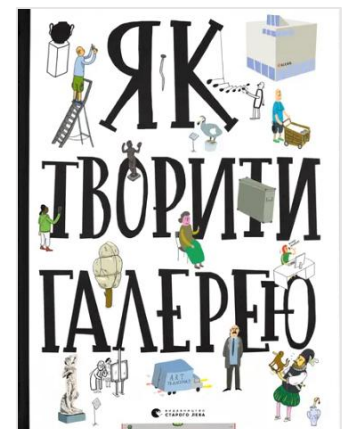

Мельниченко, Єлизавета. Синій Ліс і чарівник Магрітт : казки до картин Рене Магрітта для дітей віком від 3-х до 99-ти років [Текст] / Є. Мельниченко. – Вид. 3-тє. – Київ : Вид-во Український пріоритет, 2019. – 79 с. : іл.

Картини видатного бельгійського художника-сюрреаліста Рене Магрітта стали ілюстраціями для збірки чарівних казок Є. Мельниченко. На їхніх сторінках час і простір зливаються у єдину гармонію, реальність переплітається з магією, поєднуються фантастичні світи, де динозаври співіснують із сучасними тваринами, з боротьбою добра та зла. Чудова книга для родинного читання!

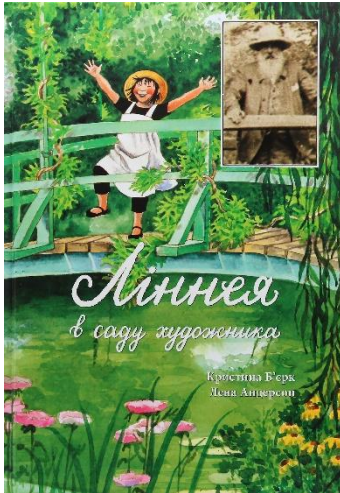
Хробак, Ондржей. Як творити галерею [Текст] : [для серед. та ст. шк. віку] / Моравська галерея у місті Брно ; О. Хробак, Р. Коричанек, М. Ванек, Я. Пресс ; пер. з чес. Л. Кіцали ; іл. Д. Бьома. – Львів : Вид-во Старого Лева, 2018. – 62 с. : іл.

Чудова книжка Видавництва Старого Лева для спільного прочитання разом з дитиною! З нею читачі мають змогу зазирнути за лаштунки галерей, музеїв,

виставкових центрів, дізнатися про їхню історію, тих, хто в них працює та хто за що відповідає, як організовано роботу під час виставок тощо. Завдяки детальному ілюстративному оформленню (з елементами віммельбуху) та наявності мистецьких цікавинок читання цієї книжки перетворюється на захоплюючу та пізнавальну мандрівку!

СВІТОВІ МАЙСТРИ ПЕНЗЛЯ, ЯКИХ ЗНАЄ УВЕСЬ СВІТ

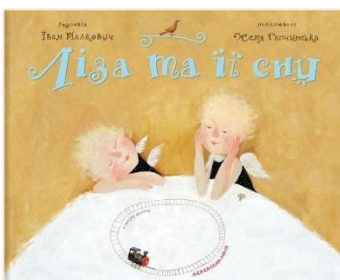
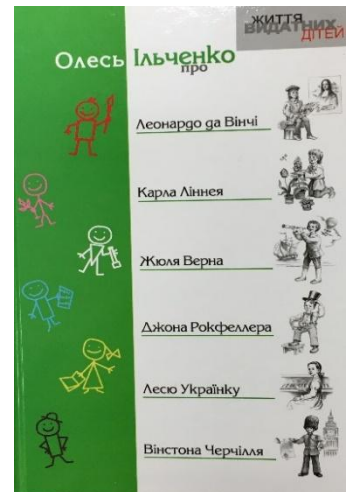

Б'єрк, Кристина. Ліннея в саду художника [Текст] : [для мол. та серед. шк. віку] / К. Б'єрк ; пер. зі швед. Г. Кирпи ; іл. Л. Андерсон. – Харків : Крокус, 2023. – 50 с. : іл.

Ліннея захоплюється квітами, тому багато часу проводить із сусідом-садівником Блумквістом. Вони обоє люблять квіти і мистецтво, тож одного разу вирушають у дивовижну мандрівку до Франції, на батьківщину знаменитого художника-імпресіоніста Клода Моне. Ліннея та Блумквіст побувають в музеї митця, постоять на японському місточку і на власні очі побачать лілеї, які він так любив малювати, його садибу, сад, будинок. І навіть познайомляться з його правнуком! Книга захоплює читача уже з першої сторінки; її перекладено майже тридцятьма мовами світу та нагороджено декількома преміями за літературу для дітей та юнацтва.

Ільченко, Олесь. Один день хлопчика з Вінчі (дитинство Леонардо да Вінчі) [Текст] // Олесь Ільченко про Леонардо да Вінчі, Карла Ліннея, Жюль Верна, Джона Рокфеллера, Лесю Українку, Вінстона Черчилля / О. Ільченко ; худож. М. Баликін. – Київ : ТОВ Фірма «Антологія», 2019. – С. 7–19. – (Сер. «Життя видатних дітей»).

Італійський художник Леонардо да Вінчі – визнаний геній усіх часів. Його винаходи значно випередили час, він досяг успіху в багатьох галузях: науці, живописі, музиці і навіть кулінарії! А поки Леонардо ще учень в майстерні-боттезі відомого художника, флорентійця Андреа Верроккьо...

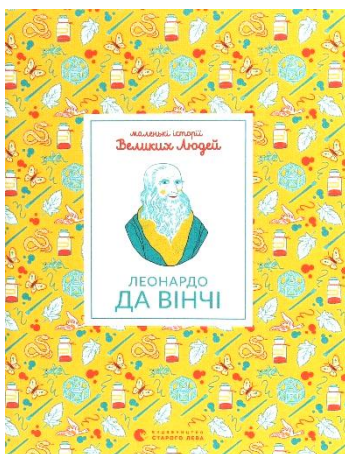
Малкович, Іван. Ліза та її сні [Текст] : [для серед. шк. віку] / І. Малкович ; худож. Є. Гапчинська. – Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2018. – 24 с. : іл.

З цього шедевр творчого тандему письменника І. Малковича та найпопулярнішої художниці Є. Гапчинської можна розпочати знайомство будь-якої дитини зі світом мистецтва!

Якось на уроці малювання вчителька дає завдання учням намалювати свого сусіда по парті. Але Андрійко відмовився малювати свою рудоволосу однокласницю. Звичайно, Ліза засмутилася і образилася. А вдома, роздивляючись альбом з картинами відомих художників, заснула. Так почалася її фантастична подорож снами-картинами. Завдяки крилам, які винайшов Леонардо да Вінчі, Ліза побувала в майстернях найяскравіших постатей світового малярства – Боттічеллі, Рембрандта, Да Вінчі, Клімта, Малевича, Пікассо, Ван Гога, Далі та дізналася багато про їхню творчість. Чудове видання заслужено отримало звання «Найкраща дитяча книжка 2005 року» в Національному конкурсі «Книга року-2005».

Росоловська, Алла. Леонардо да Вінчі [Текст] : [для мол. та серед. шк. віку] / А. Росоловська ; [іл. В. Олешко]. – Київ : ІРІО, 2021. – 224 с. : іл. – (Сер. «Видатні особистості. Біографічні нариси для дітей»).

Найвизначнішою постаттю Відродження, видатним митцем та винахідником, чий геніальні ідеї набагато випередили епоху, без сумніву, є Леонардо да Вінчі. Мотиваційна книга-біографія для дітей розповідає історію цієї геніальної людини, зосереджуючись на його дитинстві та формуванні особистості. Талановитий від природи, Леонардо да Вінчі продовжував удосконалювати свої вміння все життя. Біографія цього титана навчить юних читачів досягати цілей, не боятися труднощів. А в кінці кожного розділу книги наведено завчасно підготовлені запитання, які допоможуть дитині зрозуміти і запам'ятати найважливіше.

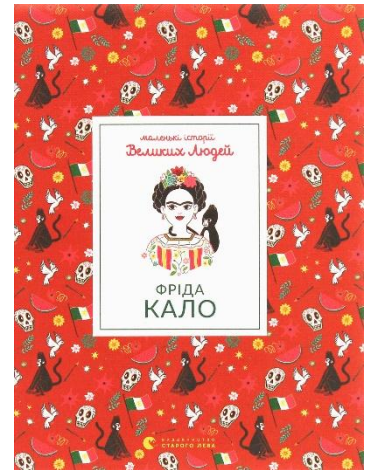

Томас, Ізабель. Леонардо да Вінчі [Текст] : [для серед. шк. віку] / І. Томас ; пер. з англ. Х. Демидюк ; іл. К. Спітцер. – Львів : Видавництво Старого Лева, 2020. – 64 с. : іл. – (Сер. «Маленькі історії великих людей»).

Мало знайдеться людей, які б не чули про Леонардо да Вінчі! Він був художником, винахідником, архітектором, інженером, зброярем, математиком, скульптором та вченим. І це далеко не повний перелік його досягнень! Да Вінчі створив найвідоміші у світі твори мистецтва та здійснив креслення механізмів, які можна конструювати і сьогодні. Його ідеї випереджали світ на сотні років. Про все це доступно розповіла науковиця І. Томас. Невелика за обсягом книга оформлена коміксовими ілюстраціями, схемами, ескізами, супроводжується хронологією життя Леонардо да Вінчі. І красиво, і пізнавально!

Томас, Ізабель. Фріда Кало [Текст] : [для серед. шк. віку] / І. Томас ; пер. з англ. Т. Щадило ; іл. М. Мадріз. – Львів : Видавництво Старого Лева, 2020. – 64 с. 6 іл. – (Сер. «Маленькі історії великих людей»).

Британська письменниця І. Томас розповіла історію Фріди Кало – однієї з найбільш знакових і впливових художниць ХХ-го століття, жінки сильної духом, незламної, вольової і талановитої. Її життя сповнене непередбачуваних подій, боротьби за існування, творчість та любов. Після нещасного випадку Фріда багато років була прикутою до ліжка, постійно хворіла, відчувала страшенний біль. Проте вона продовжувала створювати глибоко особисті дивовижні картини, любила національний одяг та показувала своїм прикладом, як виховувати волю до життя.

Хомин, Ірина. Таємна сила малюнків (дитинство Ван Гога) [Текст] // Ірина Хомин про Карла Гаусса, Астрід Ліндгрєн, Ніколо Паганіні, Камілла Клодель, Ван Гога, Соломію Крушельницьку : оповідання [для мол. та серед. шк. віку] / І. Хомин ; худож. Н. Дойчева. – Київ, 2008. – С. 91–110. – (Сер. «Життя видатних дітей»).

Вінсент Ван Гог – геніальний нідерландський художник-постімпресіоніст, один з найвідоміших представників західного мистецтва ХІХ ст. У дитинстві він був тихою дитиною, яка віддавала перевагу читанню книг і прогулянкам на самоті. Попри тісну дружбу з братом Тео, Вінсент описував свої дитячі роки як похмурі, холодні та безплідні. Не маючи фундаментальної художньої освіти, хворобливий Ван Гог не став знаменитим і багатим за своє трагічно коротке життя, але він створив-таки низку геніальних картин!

УКРАЇНСЬКІ ІМЕНА СВІТОВОГО ЖИВОПИСУ

Андрусак, Іван. Нечиста сила (з дитинства Тараса Шевченка) [Текст] // Іван Андрусак про Дмитра Туптала (святого Димитрія Ростовського), Григорія Квітку-Основ'яненка, Тараса Шевченка, Ніла Хасевича, Олексу Довбуша : [для мол. та серед. шк. віку] / І. Андрусак ; іл. О. Московченко. – Київ, 2017. – С. 43–63. – (Сер. «Життя видатних дітей»).

Один епізод з нелегкого дитинства майбутнього генія України Тараса Шевченка від письменника Івана Андрусяка із серії книжок «Життя видатних дітей».

Венгринюк, Христя. Ловці світла: історії українських художників [Текст] : [для мол. та серед. шк. віку] / Х. Венгринюк, Є. Завалій, М. Дупешко ; іл. Ю. Мархішуд. – Чернівці : Чорні вівці, 2023. – 40 с. : іл.

Історії 17 митців України, які жили і творили в різні періоди – від XIX століття і до сьогодення, зібрано під обкладинкою цього видання. Розповіді про І. Репіна, А. Куїнджі, М. Пимоненка, О. Мурашка, Г. Нарбута, О. Богомазова, М. Бойчука, К. Малевича, К. Білокур, Т. Яблонської, А. Горської, М. Примаченко, І. Марчука та інших доповнено інформацією про течії образотворчого мистецтва, репродукціями найвідоміших картин кожного з митців та вказівкою, в яких саме українських музеях можна їх побачити. Разом з батьками юні читачі дізнаються також про репресоване мистецтво, творчість у тоталітарній державі та повернення українській культурі вкрадених росією митців.

Дубинянська, Яна. Хлопчик і море [Текст] // Яна Дубинянська про Джері Даррела, Машу Єрмолову, Олю Кобилянську, Ованеса Айвазовського, Рея Бредбері : оповідання [для мол. та серед. шк. віку] / Я. Дубинянська ; худож. М. Ольхова. – Київ : Грані-Т, 2008. – С. 85–104. – (Сер. «Життя видатних дітей»).

Про що мріяв у дитинстві найвідоміший художник-мариніст Ованес Айвазовський? Автор понад 6000 пейзажів, кавалер французького ордена Почесного легіону, меценат, почесний громадянин Феодосії, який подарував рідному місту джерело питної води, бібліотеку та картинну галерею, народився в бідній вірменській родині. Талановитий хлопець дуже любив малювати, але за сімейними обставинами не міг отримати освіти... Доленосна зустріч малого Ованеса-Івана з градоправителем Феодосії О. І. Казначеевим змінила його життя: чиновник не залишився байдужим до долі юного таланту, подарував йому пачку справжнього малювального паперу, коробку з акварельними фарбами та відправив разом зі своїм сином на навчання до гімназії Сімферополя.

Корнєв, Андрій. Чим відомий Казимир Малевич. Оповідь у малюнках [Текст] : [для мол. шк. віку] / А. Корнєв ; іл. К. Гордієнко. – Харків : АССА, 2025. – 26 с. : іл. – (Сер. «Оповідь у малюнках»).

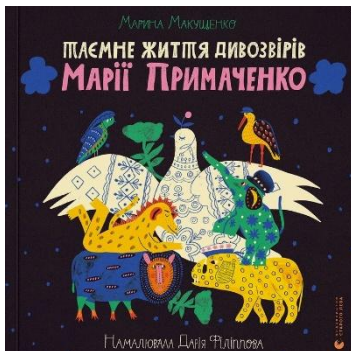
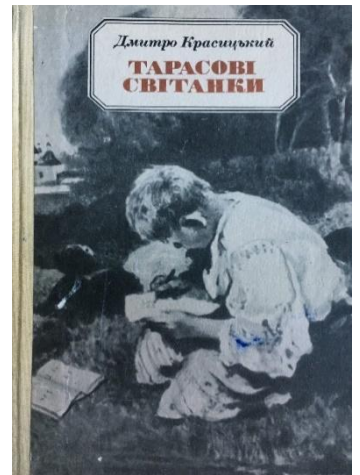
Його ім'я відоме у всьому світі, бо Казимир Малевич довів, що мистецтво може бути не лише красивим, а й таким, що змінює хід історії. Ілюстрована біографія у простій та доступній формі розповість найменшим читачам про дитинство майбутнього

художника, його родину, творче зростання. Видання містить невелику кількість тексту та потужний візуальний ряд. І це не тільки одна з найвідоміших картин ХХ ст. «Чорний квадрат»! Тож дізнавайтеся історію хлопчика, який мріяв малювати й не боявся шукати нові форми!

Красицький, Дмитро Филімонович. Тарасові світанки [Текст] : повісті [для серед. шк. віку] / Д. Ф. Красицький ; мал. Й. А. Дайца [та ін.]. – 2-ге вид., перероб. – Київ : Веселка, 1989. – 264 с. : іл.

Дмитро Красицький, правнук сестри Т. Шевченка Катерини, відтворив образ великого Кобзаря, яскраво змальовуючи умови життя та середовище, у яких минали дитячі та юнацькі роки митця до викупу його з кріпацької неволі. Як живий постає перед читачем малий Тарас, чия доля була щедрою на радість і на горе!

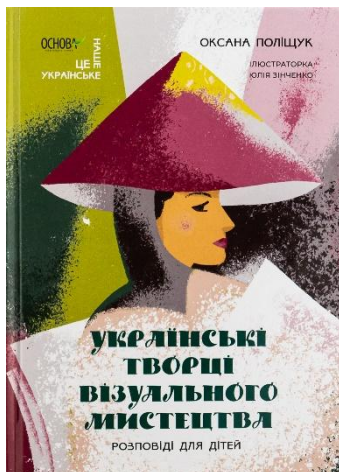
В основу повістей «Дитинство Тараса», «Юність Тараса» та «Тарас-художник», що увійшли до цієї книги, лягли розповіді небожів поета – Петра Микитовича Шевченка та Якіма Антоновича Красицького, їхніх онуків, а також земляків і друзів Кобзаря, які зберегли у своїй пам'яті розповіді про зустрічі з Шевченком.

Макущенко, Марина. Таємне життя дивозвірів Марії Примаченко [Текст] : [для мол. та серед. шк. віку] / М. Макущенко ; іл. Д. Філіппової. – Львів : Вид-во Старого Лева, 2024. – 34 с. : іл. – (Сер. «Альбоми та артбуки»).

Уявіть собі, що увечері, після закриття музеїв, персонажі картин оживають! І дивозвірі, створені художницею Марією Примаченко, спілкуються, розповідають про своє таємне життя, дружбу, суперечки та плітки. Вони нудяться по сховищах через війну, сумують за подорожами, виставками і відвідувачами, навіть заздять людям з огляду на їхню здатність бачити шедеври та спілкуватися про мистецтво. Чудові ілюстрації влучно доповнюють текст і роблять цю книгу унікальним артвиданням для родинного читання, яке кожного читача сповнить бажання дізнатися більше про видатну українську художницю та її роботи.

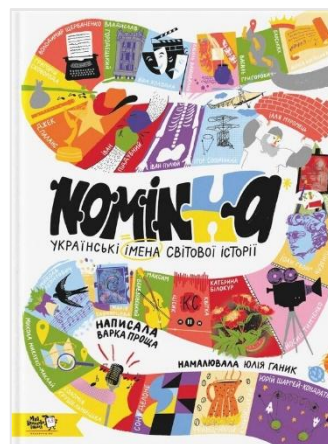

Поліщук, Оксана. Українські творці візуального мистецтва: розповіді для дітей [Текст] : [для серед. та ст. шк. віку] / О. Поліщук ; іл. Ю. Зінченко. – Харків : Вид. група «Основа», 2024. – 80 с. : іл. – (Сер. «Це наше, українське»).

Низка ілюстрованих оповідань про видатних українських митців: В. Боровиковського, І. Репіна, Г. Семирадського, М. Пимоненка, В. Кричевського, К. Малевича, О. Екстер, З. Серебрякову, Г. Нарбута, О. Архипенка, М. Тимченко, І. Марчука відкриє таємниці їхнього мистецтва. А ще допоможе навчитися цінувати творче надбання нашого народу та пишатися ним!

Проща, Варка. Nominka. Українські імена світової історії [Текст] : [для серед. шк. віку] / В. Проща ; худож. Ю. Ганик. – Київ : Моя книжкова полиця, 2023. – 156 с. : іл. – (Сер. «Круті знання для пізнання»).

Вони були письменниками, мандрівниками, філософами, винахідниками, співаками, художниками, що увійшли у світову історію. Ними захоплювалися всюди, та вони належали Україні. І серед особистостей, про яких йде мова у цьому виданні – Марія Башкірцева, Ілля Репін, Соня Делоне, Катерина Білокур. Книга не лише для дітей, а й для дорослих, які цікавляться українським мистецтвом і культурою!

Роздобудько, Ірен. Що може пензлик (дитинство Катрусі Білокур) [Текст] : [для серед. шк. віку] // Ірен Роздобудько про Блеза Паскаля, Вольфі Моцарта, Ганса Андерсена, Катрися Білокур, Чарлі Чапліна / І. Роздобудько. – Київ : Грані-Т, 2007. – С. 94–117. – (Сер. «Життя видатних дітей»).

Народжений у небідній, але скупій селянській родині Катерині Білокур довелось самотужки опановувати читання та грамоту, а щоб малювати саморобними пензликами, використовувала усе, що було під рукою. Навіть важко уявити, що коїлося в душі талановитої дівчини, яка відчувала постійний психологічний тиск та гноблення зі сторони батьків, скутою заборонаю малювати... До того ж відсутність офіційної освіти стало на перешкоді навчанню у художньому технікумі. Але попри все Катерина Білокур стала художницею, відомою на увесь світ!

Рубан, Марія. Марія Примаченко [Текст] : [для мол. та серед. шк. віку] / М. Рубан ; худож. О. Марчишина. – Київ : Агенція «ІРІО», 2020. – 128 с. : іл. – (Сер. «Видатні українці»).

Історія успіху легендарної українки, народної художниці в жанрі «наївного мистецтва» Марії Примаченко ще раз підтверджує, що талант, невпинна праця, віра у свою справу і незламний дух перемагають будь-які випробування долі. Чудернацькі фантастичні звірі та квіти принесли народній майстрині із с. Болотня, лауреатці Національної премії України ім. Т. Г. Шевченка світову славу та визнання уславлених митців.

Напрочуд інформативна, з цікаво викладеним матеріалом книга доповнена коротким описом картин М. Примаченко з QR-кодами.

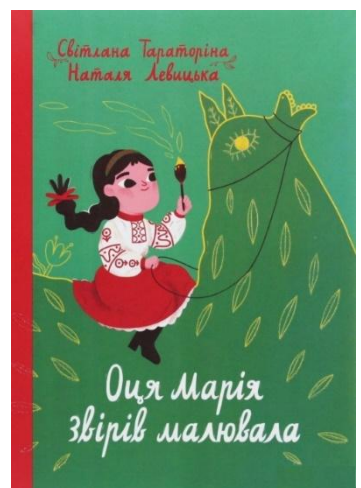
Садovenко, Оксана. Ти і Малевич [Текст] / О. Садovenко ; [іл. О. Садovenко] ; за участі О. Симоненка. – Київ : Час майстрів, 2021. – 53 с., [2] арк. наліпок : іл. – (Сер. «Відкривай»).

Які асоціації виникають у будь-кого при імені Казимира Малевича? Мабуть, саме картина «Чорний квадрат» цього відомого художника-авангардиста, теоретика мистецтва, основоположника супрематизму. А бажаєте на деякий час перетворитися на ученицю або учня К. Малевича? У цій інтерактивній книзі, яка присвячена ознайомленню з біографією відомого художника, на читача чекає багато творчих завдань, наліпок, розмальовок, які повністю захоплять його увагу, надихнуть на реалізацію своїх талантів та мрій.

Тараторіна, Світлана. Оця Марія звірів малювала [Текст] : [для мол. шк. віку] / С. Тараторіна ; іл. Н. Левицька. – Київ : Видавництво, 2020. – 98 с. : іл.

Захоплива історія про неймовірні пригоди маленької художниці із селища Болотня є продовженням двотомника «Це зробила вона» і першою книжкою-історією проекту «Дівчата можуть усе» про видатних українок.

Через важку хворобу Марії її життя змінюється, але величезне бажання малювати рятує дівчину від розпачу. Вона створила власний світ, з особливою флорою і фауною, який вражав кожного, хто хоча б раз до нього зазірав. Яскраві ілюстрації Наталки Левицької відтворюють дитинство Марії Примаченко, унікальну атмосферу її загадкового світу.

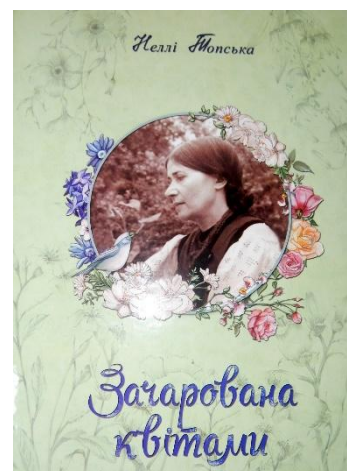
Топська, Неллі. Геній світла. Архип Куїнджі [Текст] : [для серед. та ст. шк. віку, а також усім, хто цікавиться мистецтвом] / Н. Топська. – Київ : ТОВ КТБ «Альфа», 2023. – 63 с. : іл., портр.

Серед визначних людей, якими Україна може пишатися – постать талановитого художника, педагога, мецената Архипа Куїнджі. Його твори, як і сама його загадкова фігура, завжди викликали непідробний інтерес і в середовищі колег-художників, і в колі любителів мистецтва. А. Куїнджі був тим, кого називають «self made man» – тобто, «людиною, яка сама себе створила».

Рано осиротілий син шевця-грека з Маріуполя, він приїхав до Петербурга з порожніми кишенями і став до 40 років мільйонером. Найбільшу славу митцю принесли ліричні українські пейзажі, що й через століття не втратили своєї вражаючої принадної сили.

Топська, Неллі. Зачарована квітами [Текст] : [для серед. та ст. шк. віку, а також усім, хто цікавиться мистецтвом] / Н. Топська. – Київ: ТОВ КТБ «Альфа», 2017. – 64 с.: іл.

Художниця-самоучка з Богданівки, що на Київщині, Катерина Білокур вважала квіти живими істотами, які мають душу, називала їх окрасою і очима Землі. Вона дійсно була зачарована ними і всю ту любов вкладала у кожне своє полотно та залишила нащадкам. Все життя К. Білокур була змушена відстоювати своє право малювати, долати непрості обставини, тяжкий побут, терпіти людський осуд і переживати неприйняття рідних. Але від покликання вона не відмовилася... Всесвітньо відомий майстер пензля Пабло Пікассо, який відвідав виставку «Юнеско-57» в Парижі, був у захваті від картин Катерини Білокур. Книга про сильну духом жінку варта вашої уваги!

Топська, Неллі. Сергій Васильківський [Текст] : [для серед. та ст. шк. віку] / Н. Топська. – Київ : ТОВ КТБ «Альфа», 2018. – 63 с. : іл.

Один з найпопулярніших українських художників кінця XIX – початку XX сторіччя Сергій Васильківський, за довгий мистецький шлях своїми картинами створив неповторний образ України. За надзвичайну ліричність пейзажних та історичних творів його недаремно називали поетом українського малярства. І дійсно, більшість творів художника присвячена саме Україні, її чарівній природі, її легендам, її історії, запорізькому козацтву.

Митець залишив по собі близько трьох з половиною тисяч творів: пейзажів, історико-побутових композицій та портретів. В них живе мальовнича Україна.

ЯК НАМАЛЮВАТИ...

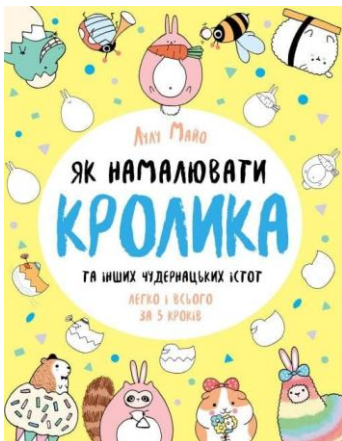
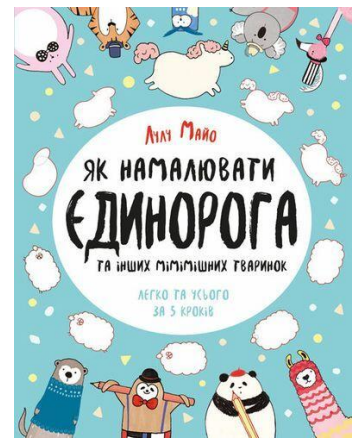

Житник, Євгенія. Школа малювання [Текст] : [для дошк. та мол. шк. віку] / Є. Житник. – Харків : Вид. дім «ШКОЛА», 2021. – 48 с. : іл. – (Сер. «Подарунок маленькому генію»).

Малювати люблять усі діти. І завдання дорослих – навчити їх робити це послідовно та успішно, отримуючи від процесу та результату малювання позитивні емоції. Користуючись докладними інструкціями та поетапними схемами, наведеними авторкою в книзі, за підтримки батьків маленький художник дуже скоро створить свою мінігалерею яскравих малюнків!

Майо, Лулу. Як намалювати єдинорога та інших мімімішних тваринок легко і всього за 5 кроків [Текст] : [для мол. шк. віку] / Л. Майо. – Харків : Жорж, 2019. – 64 с. : іл. – (Сер. «Книги для дозвілля»).

Відома ілюстраторка Лулу Майо впевнена, що навчити малювати можна будь-кого, навіть малюка. У простій та доступній формі вона допомагає дитині оволодіти графічними навичками, навчитися малювати прості фігури і вже за їхньою допомогою малювати кого завгодно – єдинорога, овечку, панду, фламінго або інших звірів.

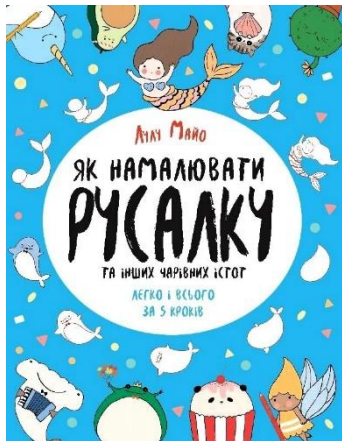
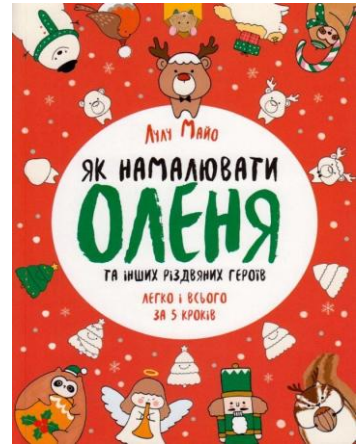
Майо, Лулу. Як намалювати кролика та інших чудернацьких істот легко і всього за 5 кроків [Текст] : [для мол. шк. віку] / Л. Майо. – Харків : Жорж, 2021. – 64 с. : іл. – (Сер. «Книги для дозвілля»).

Авторка антистрес-розмальовок Лулу Майо навчить юних художників, як від базових кружечків та ліній перейти до милих кроликів, котиків та інших звірят. Дорослі також отримають порцію позитиву від цих занять, тож для спільного проведення часу разом з дитиною – саме те!

Майо, Лулу. Як намалювати оленя та інших різдвяних героїв легко і всього за 5 кроків [Текст] : [для мол. шк. віку] / Л. Майо. – Харків : Жорж, 2020. – 64 с. : іл. – (Сер. «Книги для дозвілля»).

Цього разу на маленьких художників чекають нові завдання від ілюстраторки Л. Майо: завдяки покроковим інструкціям спробувати намалювати кумедних різдвяних персонажів самому. Авторка пропонує різні варіанти одного і того ж персонажа, але залишає простір для польоту фантазії у деталях зображених героїв (оленя, пінгвіна, янголятка або сніговика). Яскраве оформлення книги підсилює новорічну атмосферу і дарує читачам гарний настрій.

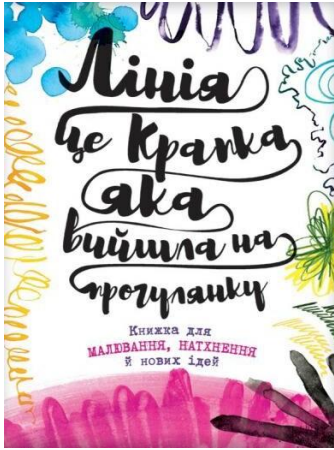
Майо, Лулу. Як намалювати русалку та інших чарівних істот легко і всього за 5 кроків [Текст] : [для мол. шк. віку] / Л. Майо. – Харків : Жорж, 2020. – 64 с. : іл. – (Сер. «Книги для дозвілля»).

Як і всі книги Л. Майо, цей посібник з малювання русалок та інших чарівних істот просякнутий позитивом та казковим настроєм. Хоча він розрахований в основному на дитячу аудиторію, але навіть дорослим буде приємно хоча б на мить повернутись у дитинство, малюючи казкових персонажів.

Міллінгтон, Рут. Ця книжка зробить тебе митцем. Створи власні шедеври, надихаючись роботами 25 дивовижних митців [Текст] : [для мол. шк. віку] / Р. Міллінгтон ; пер. з англ. В. Шеремети ; іл. Е. Суррей. – Львів : Вид-во Старого Лева, 2024. – 64 с. : іл.

Книга талановитої Рут Міллінгтон не тільки познайомить читачів з митцями минулого та сьогодення від усіх усюд. Ознайомившись із творами кожного з художників, використовуючи їхні поради та прийоми, на практичних майстер-класах діти можуть створити колективний портрет у творчій манері Сальвадора Далі або прикрасити себе квітами, як Фріда Кало. Тож беріть олівці та фарби, збирайте матеріали для колажу та черпайте натхнення у 25-ти найвідоміших художників світу!

Фарнсворт, Лорен. Лінія – це крапка, яка вийшла на прогулянку: книжка для малювання, натхнення й нових ідей [Текст] : [для мол. та серед шк. віку] / Л. Фарнсворт ; пер. з англ. Ю. Пономаренко ; іл. Д. Ферніх'ю. – Харків : Клуб Сімейного Дозвілля, 2016. – 96 с. : іл.

Малювання, як і будь-яка інша форма творчого самовираження, допомагає впоратися зі стресом чи фобією, подолати тривогу, зняти емоційну напругу і знайти внутрішню рівновагу. Якщо читачам малювання до вподоби, їм точно сподобається книг «Лінія – це крапка, що вийшла на прогулянку» від Лорен Фарнсворт з чудовими ілюстраціями художниці Джо Ферніхоф. Кожна сторінка – це запрошення до завдання, яке допоможе віднайти абсолютну творчу свободу. Тож беріть до рук олівець, фломастер або пензлик і поринайте у світ творчості. Читачі будь-якого віку розвинуть в собі талант малювання, бо запропоновані вправи надихнуть кожного, хто доторкнеться до цих аркушів олівцем.

Швейк, Сьюзен. Будь художником щодня [Текст] : [для мол. шк. віку] / С. Швейк ; пер. з англ. Є. Баскакової ; іл. Ш. Фармер. – Київ : КМ-Букс, 2023. – 144 с. : іл.

Креативний мистецький щоденник від Сьюзен Швейк стане у пригоді всім, хто не уявляє свого життя без малювання! Творчі завдання на кожен день року не лише дозволять читачеві приємно провести час, а й можуть бути ефективним способом релаксації та відновлення внутрішньої гармонії. Ознайомившись з цікавими художніми техніками і прийомами, до яких вдавалося чимало відомих митців, вигадуючи різних химерних істот, створюючи власні світи в обмеженому просторі, читачі перетворяться на справжніх маленьких художників!

Приємного читання!

Бібліографічне видання

БібліоНавігатор

Книжкові фішки

Вип. 4 (22)

Дітям про художників

Рекомендаційний анотований список літератури

Укладач **Корабльова** Наталія Володимирівна

Оформлення Н. І. Ганжели

Редагування Н. І. Ганжели

Відповідальний за випуск Ю. С. Василенко

Нас
можна знайти
тут ↘

